

MR.DRS. J. DE VISSER

Dorpsstraat 18

2825 BN BERKENWOUDE

Aan de heer G. (Geert) Wilders
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Berkenwoude, 16 oktober 2024

Uw kenmerk:
Uw schrijven d.d.:
Betreft:

Lieve Geert,

Ik schrijf je deze brief, omdat ik vind dat ik van jou moet houden. Ja, je leest het goed: móet houden. Liefde is een gebod, dat blijkt uit zo ongeveer alle klassieke geschriften. De Romantiek heeft liefde gedevalueerd tot het platvloerse niveau van m/v-relaties, seks en kinderen, maar in vroeger tijden was dat anders, en daar wil ik me vandaag op oriënteren.

Liefde is de bereidheid de ander te gunnen wat hij of zij nodig heeft om in dit leven staande te blijven. Als een vijandige soldaat dorstig is, geef je hem te drinken; niet omdat je van hem houdt of zijn opdrachtgever waardeert, maar omdat hij een medemens is. Hij zal je direct daarna niet doodschieten, maar naar zijn eigen maten terugkeren.

Ik gun jou ook wat je nodig hebt om als mens te kunnen functioneren. Gelet op de strenge beveiliging van de afgelopen jaren is dat volgens mij niet echt gelukt: als mens functioneren. Je durft je met je vrouw al sinds 2018 niet meer in het openbaar te vertonen. Het verschil met een aantal andere en prominente politici is levensgroot: Donner en Rutte gaan op de fiets naar het paleis Noordeinde, en jij kunt geen stap in vrijheid zetten. Dat moet ook jou toch te denken geven!

Ik gun jou, dat er in de toekomst niemand meer op jou of jouw partij stemt. Wat moet jouw leven heerlijk worden, als je geen fanclub meer hebt van mensen die veel en veel meer van je verwachten dan je ooit waar kunt maken. Uit jouw uitlatingen is op te maken dat je niet eens tevreden bent met het kabinet waar je toch een heel groot aandeel in hebt gehad. Die ontevredenheid had je ooit vanuit de oppositie. Met name was je fel gekant tegen het beleid van jouw politieke 'leerling' Mark. En nu ben je bijna even fel gekant tegen het beleid van je politieke 'zetbaas' Dick. Dat kan toch nooit lang meer goed gaan!

Iedereen begrijpt dat politiek vaak een kwestie is van omgaan met tegenstellingen. Maar het komt maar zelden voor dat een politicus binnen zijn eigen politieke wereld zijn eigen tegenstelling is.

Ooit was er iemand met een profetisch karakter die de mensheid voorhield wat goed is voor een mens: rechtvaardigheid, liefdevolle trouw en dienstbaarheid in de omgang met mensen. En deze eigenschappen herken ik eenvoudigweg niet meer in jouw aanpak van de verschillende onderwerpen: iedere vorm van ootmoed of dienstbaarheid is je vreemd. Nu geldt dat laatste misschien wel voor iedereen in de politiek, maar toch – die andere eigenschappen mis ik nadrukkelijk bij jou. Daarom voldoe je eenvoudigweg niet (meer) aan die belangrijke criteria van betrouwbaarheid, rechtvaardigheid en nederigheid.

In een ideale wereld zou ik me dan ook kunnen voorstellen, dat jij je niet meer verkiesbaar stelt, als er nieuwe verkiezingen aan staan te komen. En min of meer daaraan gelijk is de gedachte dat jouw partij dan ook niet meer op het stembiljet staat. Als geen ander weet je, wat het betekent als jij het stokje erbij neerlegt. Niemand kan jouw positie overnemen. Je ministers slaan op dit moment flater na flater, dus over waardige opvolgers beschik je helaas niet.

Ik snap dat je dit doemscenario niet graag onder ogen ziet. Maar ooit gebeurt het: 'Wilders doet niet meer mee'. Ooit gebeurt het: ziekte, dood, baan in Amerika, wat dan ook. Ooit gebeurt het.

Laat het lijden je niet overvallen, reken ermee. Doe afstand van je positie, in het belang van je vrouw, je familie, je veiligheid. Niemand, maar dan ook werkelijk niemand is erbij gebaat dat je een ander besluit neemt. En dat kan je rust geven, echte innerlijke rust: 'Ik mag een stap opzij zetten, en de wereld verandert daar niet door'.

Lieve Geert,

Ik heb je gevolgd vanaf het moment dat je als VVD-lid met Gert-Jan Oplaat een pamflet schreef over de toetreding van Turkije tot de EU. En eerlijk gezegd vond ik toentertijd een aantal van jouw ideeën wel sympathiek. Maar de manier waarop je daarna doorgeslagen bent, zou grote psychologen als Freud en Jung tot waanzin hebben gedreven. En waanzin is jouzelf de afgelopen jaren ook veelvuldig nagedragen. En ja, dat is niet ten onrechte.

Ik gun je rust. En veiligheid.

Ik wens je een nieuwe bril, waarin rechtvaardigheid jegens allen, liefde voor betrouwbaarheid en dienstbaarheid het zicht bepalen op een wereld waarin jij ruim 25 jaar vanuit de politiek een rol in hebt gespeeld.

Het lijkt mij in jouw eigen belang het beste als je je terugtrekt. Het hoogtepunt in je carrière heb je, volgens mij zelfs in je eigen ogen, wel gehad. Je heb een kabinet neergezet; wie kan dat zeggen. Het is een niet te evenaren prestatie. Groter dan dit wordt het niet.

Ik feliciteer je daar van harte mee. Mij is het niet eens gelukt een politieke partij op te richten, hoewel ik daar ernstige pogingen toe gedaan heb. Ik leg je dat later wel eens uit.

Ik nodig je van harte uit om hierover door te praten in de pastorie van Berkenwoude. En mocht het zo uitkomen dat die ontmoeting op een zondag valt, dan ben je hartelijk welkom in de kerk van Berkenwoude; dan praten we daarna wel.

Ik wens je alsnog een leven van rechtvaardigheid, liefde, trouw en nederigheid toe, omdat ik vind dat je iedereen moet liefhebben, ook de mensen met wie je grondig van mening verschilt.

Met vriendelijke groet,

Ds. Jan de Visser,
Predikant Hervormde Gemeente Berkenwoude